

โครงการแก้ไขปัญหานี้สินเกษตรกรสมาชิกกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรอย่างยั่งยืน (ลูกหนี้ ธ.ก.ส.)
ฉบับปรับปรุง

๑. หลักการและเหตุผล

เพื่อให้การจัดการแก้ไขปัญหานี้สินของเกษตรกรสมาชิกกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรเป็นไปตาม พ.ร.บ กองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๔ และข้อท้วงติงของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน และการตอบข้อหารือประเด็นหนี้บุคคลค้าประกันของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา มีผลให้หนี้ของสมาชิกกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร ที่ขาดคุณสมบัติที่กองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร (กฟก) จะเข้าไปจัดการหนี้ (ซื้อหนี้) ได้ แต่เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนดังกล่าว กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จึงได้ทำหน้าที่คนกลางในการเจรจาระหว่างสถาบันการเงินเจ้าหนี้กับเกษตรกรลูกหนี้สมาชิกกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร โดยได้กำหนดหลักเกณฑ์การเจรจา ดังนี้

- เป็นหนี้ของเกษตรกรสมาชิกกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร และขึ้นทะเบียนหนี้ไว้ ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๐

- มีเงินต้นคงเป็นหนี้ร่วมกันทุกบัญชี ทุกสถาบันการเงิน ไม่เกิน ๒.๕ ล้านบาท

- เป็นหนี้ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPLs) ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๐

ผลการเจรจา สถาบันการเงินเจ้าหนี้จะให้การช่วยเหลือเกษตรกรกลุ่มดังกล่าว ดังนี้

- ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร จะดำเนินการปรับโครงสร้างหนี้ให้กับเกษตรกร

- ธนาคารพาณิชย์สมาชิกสมาคมธนาคารไทย ยินดีลดหนี้ให้โดยลดเงินต้นคงเป็นหนี้เหลือร้อยละ ๕๐ ส่วนดอกเบี้ยที่ค้างเดิมยกให้ โดยให้เกษตรกรนำเงินมาชำระและปิดบัญชีภายใน ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๒ ในระหว่างนี้จะชะลอการดำเนินการทางกฎหมายแก่เกษตรกร

- ธนาคารเฉพาะกิจของรัฐ เช่น ธนาคารออมสิน , ธนาคารอาคารสงเคราะห์ อยู่ระหว่างการเจรจากาแนวทางแก้ไขปัญหให้กับเกษตรกรซึ่งยังไม่ได้ข้อยุติ

- สหกรณ์การเกษตร ยอมรับเงื่อนไขที่จะขายหนี้ให้ กฟก. กรณีลูกหนี้มีคุณสมบัติในอัตราเงินต้นเต็มจำนวน ดอกเบี้ยร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ระยะเวลาไม่เกิน ๕ ปี ส่วนกรณีลูกหนี้ไม่มีคุณสมบัติที่ กฟก. จะเข้าช่วยเหลือซื้อหนี้ได้ จะมีการปรับโครงสร้างหนี้ให้

ตามคำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ที่ ๒๖/๒๕๖๐ ได้มอบหมายให้คณะกรรมการกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรเฉพาะกิจ พิจารณาศึกษาปัญหาการดำเนินงานของกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร การแก้ไขปัญหานี้สินและความเดือดร้อนของเกษตรกร และปัญหาการดำเนินการอื่นใดที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งแนวทางการแก้ไขปัญหและการปรับปรุงกฎหมาย ว่าด้วยกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร เสนอต่อคณะรัฐมนตรีโดยเร็ว ในส่วนของการแก้ไขปัญหานี้สินเกษตรกร คณะกรรมการกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรเฉพาะกิจ ได้ดำเนินการหารือกับสถาบันการเงิน ซึ่งประกอบด้วย ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) ธนาคารพาณิชย์ นิติบุคคล และสถาบันเกษตรกรหรือสหกรณ์ เพื่อกำหนดแนวทางในการแก้ไขปัญหานี้สินเกษตรกร ซึ่งมีแนวทางที่จะแก้ไขปัญหในส่วนของลูกหนี้ ธ.ก.ส. เป็นอันดับแรกก่อน

ดังนั้น กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ร่วมกับ สำนักงานกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร และสถาบันการเงิน จึงได้จัดทำ “โครงการแก้ไขปัญหานี้สินเกษตรกรสมาชิกกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรอย่างยั่งยืน (ลูกหนี้ ธ.ก.ส.)” ส่วนสถาบันการเงินอื่นๆ ได้แก่ ธนาคารพาณิชย์ นิติบุคคล และสถาบันเกษตรกรหรือสหกรณ์ ในเบื้องต้นเห็นชอบในหลักการร่วมกันที่จะแก้ไขปัญหานี้สินเกษตรกรสมาชิก กฟก. แต่ยังไม่ได้ข้อยุติในแนวทางปฏิบัติ ซึ่งจะได้ดำเนินการหารือเพื่อหาข้อยุติในเรื่องดังกล่าวต่อไป ในระหว่างนี้ กฟก. ได้ขอความร่วมมือ

กับสถาบันการเงินเจ้าหนี้ทุกแห่ง ในการชะลอหรือหยุดการฟ้องร้องดำเนินคดี บังคับคดีเพื่อยึดทรัพย์ ขายทอดตลาด หรือฟ้องขับไล่เกษตรกรออกจากที่อยู่อาศัยและที่ทำกินออกไปก่อน เพื่อรอแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สินเกษตรกร สมาชิก กฟก. ให้ได้ข้อยุติ และนำไปสู่การแก้ไขปัญหาหนี้ให้กับสถาบันเจ้าหนี้ต่อไป

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อรักษาที่ดินทำกินและที่อยู่อาศัยของเกษตรกร

๒.๒ เพื่อให้เกษตรกรได้มีโอกาสได้พักฟื้น และฟื้นฟูตนเองในการประกอบอาชีพเพื่อสร้างรายได้ นำไปชำระหนี้ตามกำหนด

๒.๓ เพื่อให้เกษตรกรมีการพัฒนาอาชีพ และฟื้นฟูอาชีพเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพทางการผลิต การรวบรวม การแปรรูป การตลาด และพึ่งพาตนเองได้อย่างมั่นคง ยั่งยืน

๒.๔ เพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม และเศรษฐกิจตามนโยบายของรัฐบาล

๓. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอโครงการ

๓.๑ กฟก. รับขึ้นทะเบียนหนี้ของเกษตรกรสมาชิกจำนวน ๔๖๘,๕๕๖ ราย เป็นลูกหนี้ ธ.ก.ส. จำนวน ๒๗๘,๑๖๗ ราย หรือประมาณร้อยละ ๖๐ มีการแก้ไขปัญหาไปแล้วบางส่วน โดยเกษตรกรสมาชิกที่ได้รับการแก้ไขปัญหาหนี้สินดังกล่าว เป็นไปตามเงื่อนไขที่กำหนดในโครงการปรับโครงสร้างหนี้ตามมติคณะรัฐมนตรี วันที่ ๗ เมษายน ๒๕๕๓ ที่กำหนดเงื่อนไขว่า เกษตรกรลูกหนี้ ธ.ก.ส. ที่ได้รับสิทธิปรับโครงสร้างหนี้จะต้องเป็นหนี้ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPLs) ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๒ เป็นเหตุให้เกษตรกรสมาชิกที่ขึ้นทะเบียนหนี้แล้ว แต่เป็นหนี้ NPLs หลังวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๒ ไม่ได้รับการแก้ไขปัญหาหนี้สิน จึงได้รวมกลุ่มเรียกร้องผ่าน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ประสานขอความอนุเคราะห์ ธ.ก.ส. ช่วยเหลือเกษตรกรที่เป็นหนี้ NPLs ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๐ นอกจากนี้ หลักเกณฑ์การจัดการหนี้ของเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้มีการปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้องตามกฎหมายและข้อเสนอแนะของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (สตง.) โดยได้ยกเลิกการชำระหนี้บุคคลค่าประกัน และหลักทรัพย์ไม่ค้ำมูลหนี้ จึงทำให้เกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนหนี้ไว้กับ กฟก. ที่มีคุณสมบัติดังกล่าว ไม่สามารถจัดการหนี้ได้

๓.๒ ในภาพรวมในรอบเกือบ ๑๐ ปีที่ผ่านมา เกษตรกรไทยประสบปัญหาภัยธรรมชาติ ไม่ว่าจะเป็น ภัยพายุทกภัย ภัยพายุแล้ง ภัยพายุกระบาดของโรคและแมลง ราคาพืชผลเกษตรตกต่ำ ในขณะที่ต้นทุนการผลิตสูงขึ้น ทั้งค่าแรงงาน ค่าปุ๋ย และค่าปัจจัยการผลิตอื่นๆ เป็นเหตุให้รายได้จากการผลิตไม่เพียงพอที่จะชำระหนี้ ส่งผลกระทบให้เกิดปัญหา NPLs ในระบบสถาบันการเงินโดยเฉพาะสมาชิก กฟก. ที่เป็นลูกหนี้ ธ.ก.ส.

๔. กลุ่มเป้าหมาย

เกษตรกรสมาชิก กฟก. ที่ขึ้นทะเบียนหนี้เกษตรกร ซึ่งเป็นลูกหนี้ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) และเป็นหนี้ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPLs) ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๐ จำนวน ๓๖,๖๐๕ ราย ยอดหนี้เงินต้น ๖,๓๘๒,๖๗๗,๓๙๖.๘๔ บาท ดอกเบี้ย ๓,๘๒๙,๓๘๘,๖๐๒.๖๖ บาท

๕. แนวทางดำเนินการแก้ไขปัญหาหนี้สินเกษตรกร

๕.๑ เกษตรกรกลุ่มเป้าหมายจะต้องทำการปรับโครงสร้างหนี้กับ ธ.ก.ส. โดย

๕.๑.๑ ทำสัญญาปรับโครงสร้างหนี้ โดยพักชำระเงินต้นครั้งหนึ่ง (ร้อยละ ๕๐) และดอกเบี้ยทั้งหมดไว้ก่อน และให้เกษตรกรทำสัญญาผ่อนชำระหนี้เงินต้นครั้งหนึ่ง (ร้อยละ ๕๐) ตามระยะเวลาที่ตกลงกัน แต่ไม่เกิน ๑๕ ปี คิดดอกเบี้ยในอัตรา MRR - ๓ เมื่อเกษตรกรผ่อนชำระหนี้ตามสัญญาใหม่เรียบร้อยแล้ว ดอกเบี้ยที่พักไว้ ธ.ก.ส. จะพิจารณายกให้เกษตรกร ส่วนเงินต้นที่เหลืออีกร้อยละ ๕๐ ให้นำมาปรับโครงสร้างใหม่ ภายใต้ดุลพินิจของเจ้าหนี้ที่จะพิจารณาศักยภาพของลูกหนี้แต่ละราย โดยใช้หลักการที่เป็นธรรม และไม่มีผลกระทบต่อภาระของเกษตรกร

การปรับโครงสร้างหนี้ครั้งนี้จะดำเนินการภายใต้เงื่อนไข ดังนี้

(๑) เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการจะต้องเป็นหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPLs) มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปี

(๒) การผ่อนชำระ เกษตรกรลูกหนี้ที่ได้รับการปรับโครงสร้างหนี้ จะต้องชำระ ตามที่มาแห่งรายได้อย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง

(๓) กรณีผิดนัดชำระหนี้ ธ.ก.ส. จะคิดอัตราดอกเบี้ยในส่วนของเงินต้น ที่ค้างชำระในอัตราสูงสุด (MRR + ๓) + ดอกเบี้ยปรับ (ร้อยละ ๓) โดยมีข้อยกเว้น ดังต่อไปนี้

(๓.๑) กรณีประสบภัยพิบัติ ต้องมีเอกสารหลักฐานแสดงว่า ประสบภัยพิบัติจริง และอยู่ในระหว่างระยะเวลาการกู้ ๑๕ ปี นั้น

(๓.๒) กรณีเกษตรกรมีปัญหาสุขภาพ ต้องมีเอกสารรับรองและพิจารณา เป็นรายๆ ไป

(๓.๓) กรณีมีเหตุจำเป็นอื่นๆ

โดยกรณียกเว้นดังกล่าว จะมีคณะทำงานร่วมเพื่อพิจารณา และหากสุดท้าย เกษตรกรลูกหนี้กลับมาเป็นเกษตรกรที่เป็นหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPLs) เกษตรกรลูกหนี้ต้องรับภาระหนี้ ตามนิติกรรมเดิม ซึ่งจะถูกเรียกเก็บเงินต้นและดอกเบี้ยที่พักไว้ทั้งหมด และดอกเบี้ยที่ยังไม่ได้เรียกเก็บ ในส่วนของหนี้ที่ปรับโครงสร้างหนี้แล้ว (ตามข้อ ๕.๑ ๑)

อย่างไรก็ตาม กรณีที่หนี้ของเกษตรกร (ทั้งที่เป็นและไม่ได้เป็นสมาชิก กฟก) เป็นภาระหนักและมีเหตุผลจำเป็นที่ ธ.ก.ส. ต้องให้ความช่วยเหลือเพิ่มเติม ให้ ธ.ก.ส. ดำเนินการให้ความช่วยเหลือ ตามระเบียบวิธีปฏิบัติของ ธ.ก.ส. เช่น การจำหน่ายหนี้เงินกู้ออกจากบัญชีเป็นหนี้สูญให้แก่เกษตรกรที่ตาย ทุพพลภาพ หรือมีปัญหาสุขภาพเจ็บป่วย หรือการพิจารณาลดภาระหนี้ด้วยการ Hair Cut ต้นเงิน/ดอกเบี้ย บางส่วนให้แก่เกษตรกรที่มีอายุมาก ขราภาพ และเป็นอุปสรรคต่อการประกอบอาชีพตามปกติ โดยไม่มีทายาท มารับช่วงแทน เป็นต้น โดยให้มีคณะกรรมการเฉพาะกิจของ ธ.ก.ส. พิจารณากลั่นกรองและนำเสนอ คณะกรรมการ ธ.ก.ส. เพื่อพิจารณาอนุมัติเป็นกรณีๆ ไป

๕.๑.๒ ในการปรับโครงสร้างหนี้ ฯ กำหนดให้มีคณะกรรมการทำหน้าที่ตรวจสอบ กลั่นกรองคุณสมบัติของลูกหนี้ที่เข้าสู่กระบวนการการปรับโครงสร้างหนี้ ทั้งนี้ เพื่อให้การแก้ไขปัญหาหนี้สิน เกษตรกรเป็นไปด้วยความเรียบร้อย รอบคอบ ตลอดจนขับเคลื่อนการดำเนินงานให้ประสบความสำเร็จ

๕.๑.๓ เกษตรกรที่จะเข้าร่วมโครงการปรับโครงสร้างหนี้ ฯ จะต้องจัดทำแผนฟื้นฟู และพัฒนาอาชีพของตนเองที่ผ่านการรับรองจากองค์กรเกษตรกรต้นสังกัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำเสนอต่อ ธ.ก.ส. ในการขอปรับโครงสร้างหนี้ และเมื่อได้รับความเห็นชอบแล้ว จะต้องเข้าสู่กระบวนการ ฟื้นฟูตามแผนหรือโครงการฟื้นฟูขององค์กรเกษตรกรตามกฎหมาย ว่าด้วยกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร มีกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ธ.ก.ส. และหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องร่วมสนับสนุน โดยใช้งบประมาณปกติ ของ กฟก. ดำเนินการ

๕.๒ เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการจะต้องไม่ก่อหนี้เพิ่มกับ ธ.ก.ส. และสถาบันการเงินอื่น

๕.๓ เมื่อคณะรัฐมนตรีอนุมัติแล้ว ธ.ก.ส. จะนำเสนอคณะกรรมการ ธ.ก.ส. เพื่อพิจารณา ให้ความช่วยเหลือเกษตรกรต่อไป

๕.๔ กรณี NPLs ที่เกิดขึ้นตามโครงการนี้ไม่คำนวณรวมเป็น NPLs เพื่อการประเมินผลตามบันทึก ข้อตกลงการประเมินผลการดำเนินงานรัฐวิสาหกิจ และเป็นโครงการที่ต้องแยกเป็นบัญชีธุรกรรมนโยบายรัฐ (Public Service Account : PSA) ภายใต้การกำกับของกระทรวงการคลัง

๖. การฟื้นฟูและพัฒนาอาชีพเกษตรกร

๖.๑ เกษตรกรที่จะปรับโครงสร้างหนี้ต้องร่วมกับองค์กรเกษตรกรจัดทำแผนฟื้นฟูและพัฒนาอาชีพ เพื่อให้มีรายได้ที่เพียงพอต่อการชำระหนี้ โดยให้องค์กรเกษตรกรรวบรวมเสนอสำนักงานกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรรับรอง และส่งให้เจ้าหน้าที่ประกอบการปรับโครงสร้างหนี้

๖.๒ สำนักงานกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร จะอบรมผู้นำองค์กรเกษตรกร ให้มีความรู้ความเข้าใจในการจัดทำแผนฟื้นฟูและพัฒนาอาชีพเกษตรกร และสนับสนุนแผนฟื้นฟูและพัฒนาอาชีพ ภายใต้ระเบียบคณะกรรมการกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร ว่าด้วยการพิจารณาแผนและโครงการการจ่ายเงิน การใช้เงินคืนกองทุน และการติดตามประเมินผล ตามความต้องการขององค์กรเกษตรกรให้เกิดผลสำเร็จอันจะนำไปสู่การสร้างรายได้ที่เพียงพอในการชำระหนี้สิน ตามแผนการปรับโครงสร้างหนี้ และมีรายได้เหลือที่เพียงพอในการดำรงชีพ

๖.๓ กำหนดกลไกการขับเคลื่อนและบริหารโครงการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ โดยการแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารโครงการที่มีองค์ประกอบครอบคลุมหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิเช่น สำนักงานกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และภาคีในพื้นที่ ทำหน้าที่กลั่นกรอง อนุมัติโครงการ แนะนำ ตรวจสอบ ติดตาม กำกับ การดำเนินงานโครงการ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล

๖.๔ เกษตรกรที่ได้สิทธิปรับโครงสร้างหนี้และยืนยันเข้าร่วมการปรับโครงสร้างหนี้ จะต้องเข้าสู่กระบวนการฟื้นฟูและพัฒนาอาชีพตามหลักเกณฑ์เงื่อนไขที่สำนักงานกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรกำหนด และให้เป็นไปตามแนวทางการฟื้นฟูและพัฒนาอาชีพตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร

๗. วิธีการและขั้นตอนในการดำเนินการ

๗.๑ การปรับโครงสร้างหนี้ให้เกษตรกรสมาชิกกลุ่มเป้าหมายมีขั้นตอนดำเนินการ ดังนี้

๗.๑.๑ กองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรประสานความร่วมมือกับธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ในการจัดทำข้อมูลเกษตรกรประกอบการปรับโครงสร้างหนี้เพื่อการใช้ข้อมูลที่ต้องร่วมกัน

๗.๑.๒ กองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรแจ้งเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร ที่สมาชิกได้สิทธิปรับโครงสร้างหนี้ ให้มารายงานตัวยืนยันเข้าร่วมโครงการ และทำความเข้าใจกับเกษตรกรสมาชิกในการเข้าสู่กระบวนการปรับโครงสร้างหนี้

๗.๑.๓ เมื่อเกษตรกรมาแจ้งความประสงค์เข้าร่วมโครงการกับ ธ.ก.ส ให้ ธ.ก.ส ส่งรายชื่อและประวัติให้คณะกรรมการที่จะตั้งขึ้น ทำหน้าที่ตรวจสอบกลั่นกรองคุณสมบัติของเกษตรกรที่จะเข้าสู่กระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ ทั้งนี้เพื่อให้การแก้ไขปัญหาหนี้สินเกษตรกรเป็นไปด้วยความเรียบร้อยรอบคอบ ตลอดจนขับเคลื่อนการดำเนินงานให้ประสบความสำเร็จ

๗.๑.๔ เกษตรกรติดต่อสำนักงานกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรเพื่อดำเนินการตามกระบวนการจัดทำแผนฟื้นฟู เมื่อได้รับการอนุมัติแผนแล้วนำแผนฟื้นฟูประสานธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร เพื่อดำเนินการปรับโครงสร้าง

๗.๒ กระบวนการจัดทำแผนฟื้นฟู

๗.๒.๑ องค์กรเกษตรกรนำเกษตรกรที่ได้รับการจัดการหนี้เข้าสู่การฟื้นฟูและพัฒนาอาชีพให้เป็นตามระเบียบคณะกรรมการกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร ว่าด้วยการพิจารณาแผนและโครงการ

๗.๒.๒ การสนับสนุนองค์กรเกษตรกรและเกษตรกรที่ได้รับการปรับโครงสร้างหนี้เข้าสู่กระบวนการฟื้นฟูและพัฒนาอาชีพตามหลักเกณฑ์เงื่อนไขที่ กฟก. กำหนดและให้เป็นไปตามแนวทางการฟื้นฟูและพัฒนาอาชีพตามกฎหมาย ว่าด้วยกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร ดังนี้

๑) ตัวแทนองค์กรเกษตรกรเข้ารับการอบรม เรื่องกระบวนการเขียนแผนหรือโครงการเพื่อการฟื้นฟูอาชีพเกษตรกรกับสำนักงานกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร

๒) องค์กรเกษตรกรร่วมกับสมาชิกเกษตรกรที่ได้รับการปรับโครงสร้างหนี้ทั้งหมดในองค์กรจัดทำแผนหรือโครงการฟื้นฟูและพัฒนาอาชีพเกษตรกร เพื่อเสนอต่อสำนักงานกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร

๓) สำนักงานกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร สนับสนุนโครงการฯ ขององค์กรเกษตรกรที่ทำร่วมกับเกษตรกรที่ได้รับการปรับโครงสร้างหนี้ ภายใต้ระเบียบคณะกรรมการกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร ว่าด้วยการพิจารณาแผนและโครงการ การจ่ายเงิน การใช้เงินคืนกองทุน และการติดตามประเมินผล และการดำเนินงานตามแผนและโครงการฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร ภายใต้การกำกับติดตามขององค์กร คณะกรรมการระดับพื้นที่ และสำนักงานกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรสาขาจังหวัด

๔) การดำเนินกิจกรรมตามแผนหรือโครงการที่ได้รับอนุมัติ ให้ถือปฏิบัติตามระเบียบ ประกาศหลักเกณฑ์ และคู่มือของสำนักงานอย่างเคร่งครัด

๕) สำนักงานกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรรายงานผลด้านการฟื้นฟูและพัฒนาอาชีพ ให้คณะกรรมการกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรทราบเป็นระยะจนกว่าแล้วเสร็จโครงการ

๘. ระยะเวลาดำเนินการ

- จะดำเนินการปรับโครงสร้างหนี้ให้แล้วเสร็จในระยะเวลา ๓ ปี หลังมีมติคณะรัฐมนตรี โดยมีเป้าหมายปีละ ๑๒,๒๐๒ ราย และมีระยะเวลาการผ่อนชำระหนี้ตามโครงการไม่เกิน ๑๕ ปี นับจากวันที่เข้าร่วมโครงการ

๙. งบประมาณ

งบสำหรับการฟื้นฟูและพัฒนาอาชีพเกษตรกรตามโครงการ ใช้งบประมาณปกติของกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร

๑๐. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑๐.๑ เกษตรกรสมาชิกสามารถรักษาที่ดินทำกิน และที่อยู่อาศัยไว้ได้สืบต่อไป

๑๐.๒ ปัญหาหนี้สิน (NPLs) ของเกษตรกรสมาชิกที่เข้าร่วมโครงการปรับโครงสร้างหนี้จำนวน ๓๒,๖๐๕ ราย ได้รับการแก้ไขอย่างยั่งยืน

๑๐.๓ เกษตรกรสมาชิกได้รับการฟื้นฟูและพัฒนาอาชีพให้มีรายได้ โดยการเพิ่มขีดความสามารถในการประกอบอาชีพ และยกระดับคุณภาพชีวิตของเกษตรกร นำมาซึ่งความมั่นคงในชีวิต กินอิ่ม นอนอุ่น

๑๐.๔ สามารถลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจ และสังคมเป็นไปตามนโยบายรัฐบาล

๑๑. ผลกระทบที่จะเกิดขึ้น

การให้ความช่วยเหลือแก่เกษตรกรสมาชิก กฟก. ลูกหนี้ ธ.ก.ส. ดังกล่าวข้างต้น จะส่งผลกระทบในด้านต่างๆ ดังนี้

ข้อดี

(๑) เกษตรกรและสมาชิกในครอบครัวมีความสุขมากขึ้น มีกำลังใจในการทำงานประกอบอาชีพสร้างรายได้ นำมาซึ่งคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

(๒) สังคมของเกษตรกรในระดับชุมชน มีบรรยากาศการอยู่ร่วมกันอย่างสร้างสรรค์ลดปัญหาความขัดแย้ง และการทะเลาะวิวาท มุ่งมั่นในการทำมาหากิน และการมีกิจกรรมร่วมกันในชุมชน

(๓) เกษตรกรมีความมั่นคงในการประกอบอาชีพเกษตรกรรม มีรายได้เพิ่มขึ้น ส่งผลต่อ GDP ของชาติไปในทิศทางที่สูงขึ้น

ข้อเสีย

อาจส่งผลกระทบต่อการดำเนินงานของ ธ.ก.ส. ในด้านสถานะทางการเงิน วินัยทางการเงิน และความเชื่อมั่นของผู้ฝากเงิน

๑๒. ผู้รับผิดชอบโครงการ

๑๒.๑ คณะกรรมการบริหารกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร

๑๒.๒ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร
